

2025-08-12

Dnr U2025/01126

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter

Fysioterapeuterna tackar för möjlighet att lämna synpunkter som vi har avgränsat till förslaget om belastningsregisterkontroll vid antagning till vissa högskoleutbildningar och förslaget om avskiljande av studenter och studerande på högskolan och yrkeshögskolan. Vi besvarar remissen utifrån skrivningarna som gäller utbildningar som leder till legitimerade vårdyrken där fysioterapeututbildningen inkluderas.

Vi vill betona vikten av rättssäkerhet, proportionalitet och möjlighet till individuella bedömningar i båda förslagen.

Kap. 12 Kontroll i belastningsregistret inför antagning till högskoleutbildning

Fysioterapeuterna delar utredningens ambition att öka tryggheten i utbildningsmiljöer och i framtida yrkesutövning genom att införa vissa former av registerkontroll inför antagning till högskoleutbildningar som leder till legitimation.

Vi anser att nedan punkter behöver förtydligas och beaktas.

- Belastningsregisterkontroll bör enbart omfatta allvarliga brott med koppling till det framtida yrkesutövandet.

- En problematisering bör ske av vilka brott som har koppling till framtida yrkesutövning.
- Kontrollens utformning måste präglas av transparens, tydlighet och proportionalitet både jämt mot presumtiva studenter och anställda inom universitet och högskolor.
- Hänsyn bör tas till tid som förflutit sedan brottet begicks, eventuell avtjänad påföljd och individens rehabiliteringsförmåga.
- En fördjupad analys behöver ske för att utreda överklagandemöjligheten av beslut.
- Det bör tydliggöras hur kontrollen vid antagning relaterar till Socialstyrelsens prövning av legitimation.
- Det behöver göras tillägg och tydliggöras hur rutinen ska se ut för reservantagning.
- Det behöver tydliggöras hur vem/vilka på universitet och högskolor som ska ha tillgång till utdrag ur brottsregistret.
- Förtydligande behövs rörande om utdrag ur belastningsregistret enbart ska göras vid antagning eller om det också ska ske under pågående utbildning (se nedan under kap 13).
- Förtydligande behövs rörande utbildning efter legitimation, det vill säga vid ansökan till vidareutbildning och forskarutbildning också avses inkluderas i förslaget.
- Förtydligande behövs kring studenter som söker från andra länder samt studenter som söker uppdragsutbildningar.
- Det behöver analyseras vilket administrativt merarbete detta medför för lärosätena.

Kap. 13 En ny avskiljandegrund för högskolan och yrkeshögskolan

Fysioterapeuterna anser att lärosäten bör ha ändamålsenliga och rättssäkra möjligheter att hantera studenter vars upprepade beteende allvarligt stör undervisningen och studiemiljön.

Angående "Lärosätena ska underrättas om domar som kan leda till avskiljande" (avsnitt 13.3.6) så instämmer vi i behovet av en bestämmelse som ska reglera domstolarnas underrättelseskyldighet då student kan dömas för brott under pågående studietid. Här vill vi särskilt framhålla att en enhetlig och förutsebar tillämpning av bestämmelsen också förutsätter att domstolarna under rättegången får kunskap om vid vilket eller vilka lärosäten som den tilltalade är antagen till en eller flera av de utbildningar som omfattas.

Vi anser vidare att nedan punkter behöver förtydligas och beaktas.

- Begreppet "uppenbart olämplig att bedriva högskolestudier" behöver definieras tydligare för att kunna användas på ett rättssäkert sätt.
- Begreppen "särskilt klandervärt uppträdande och störande av undervisningen" behöver definieras tydligare för att kunna användas på ett rättssäkert sätt.
- Avskiljande ska endast ske vid dokumenterat upprepat likartat beteende efter tidigare disciplinära åtgärder.
- Beslut om avskiljning ska ta hänsyn till studentens rätt till utbildning och möjlighet till rehabilitering.
- Disciplinnämndens arbete och befogenheter vid lärosätena behöver förtydligas i relation till promemorians förslag.

Med vänlig hälsning

Cecilia Winberg

Ordförande Fysioterapeuterna